

Сьогодні
06.11.2024

Урок №17

Легенди українців. Спільне та відмінне в народних казках і легендах. Ознаки фантастичного в легендах. Види народних легенд. Легенда «Калина»

Мета: познайомити із поняттям легенда, її види; визначати спільне та відмінне в народних казках та легендах; вчити розрізняти ці жанри; розвивати навички читання, письма, монологічного та діалогічного мовлення, уважність, кмітливість, творчі здібності; виховувати повагу до однокласників, до історії країни.

**Уже дзвінок нам дав сигнал:
Працювати час настав.
Тож і ми часу не гаймо
Роботу швидше починаймо.**

❖ Сьогодні на уроці у вас буде можливість познайомитися із давніми оповідями в переказі сучасних письменників. Такі твори зачарують вас неймовірними подіями, вразять надзвичайними героями.

Сьогодні

Запишіть сьогоднішню дату

Класна робота

Художня література — творче відображення дійсності в _____ образах. Літературний твір — _____ текст, що має певну провідну _____.

Художня література — творче відображення **дійсності** в словесних образах. Літературний твір — **образний** текст, що має певну провідну **думку**.

Робота із
підручником
«Українська
література»
Т. Яценко,
с. 70-72.

Легенди — це невеликі твори фольклору, у яких відображено народні уявлення про виникнення рослин, звірів, птахів, походження імен людей, назв річок, озер, окремих місцевостей, про події минулого й видатних історичних діячів.

Пригадайте, які легенди ви знаєте.
Розкажіть, що нового ви дізналися з них про звичаї, традиції, світогляд українського народу.

Ким Калина була раніше?

Дівчиною.

Чому дівчина перетворилася на кущ?

Бо довго дивилася на себе та насолоджувалася своєю красою.

Хто накинув на кущ червоне намисто?

Журавель.

Кого в народі згадують, коли йдеться про красу, доброту та кохання?

Криницю, журавля та калину.

- ✓ Розгляньте картину О.Шупляка «Сон Калини». Який настрій намагався передати художник?
- ✓ З яким епізодом легенди співвідноситься ця картина?

Перекажіть легенду від імені
головної героїні — дівчини
Калини.

Оберіть правильну інтонацію
для передачі настрою героїні.

- ❑ Які враження справила на вас легенда?
- ❑ Чому калина стала символом краси, доброти та кохання?

Про калину складено багато прислів'їв і приказок. Ось деякі з них:

- ✓ Дівчина, як у лузі калина.
- ✓ Який кущ, така й калина, яка мати, така й дитина.
- ✓ У лузі калина з квіточками, неначе мати з діточками.
- ✓ Нема цвіту більшого, як цвіт на калині, нема в світі ріднішого, як мати дитині.
- ✓ Без верби і калини нема України.

Які з прочитаних прислів'їв та приказок найбільше відповідають змісту легенди? Чому?

Прокоментуйте приказку чи прислів'я, яке вам особливо сподобалося.

- Легенда — розповідь про якусь надзвичайну, чудесну, фантастичну подію, яку подано як достовірну.
- Персонажі легенд — історичні постаті, надлюдські істоти, які уособлюють сили природи.
- Види легенд: міфологічні, біблійні, героїчні, топонімічні.

- ✓ Доведіть, що твір про Калину — це легенда.
- ✓ До якого виду легенд належить цей твір?

- ✓ Що таке легенда? Чим вона відрізняється від казки?
- ✓ Які традиції та звичаї давніх часів збереглися й донині?
- ✓ Якими образами у творі «Калина» представлені сили добра і зла?
- ✓ Схарактеризуйте образ головної героїні прочитаного твору.

- ✓ Яка головна думка у творі «Калина»?
- ✓ Що залишилося для вас нез'ясованим?
- ✓ Чи хотіли б ви дізнатися більше цікавої інформації про легенди?
- ✓ Як ви оцінюєте свої знання про легенди?

- Сьогодні я дізнався...
- Було цікаво...
- Було складно...
- Я зрозумів (-ла), що...
- Тепер я зможу...
- Я навчився (-лася)...
- У мене вийшло...
- Я зміг / змогла...

Познайомитися
із мовною
скарбничкою на
с. 72.

